

ÜNİTE DEĞERLENDİRMESİ

Süre: 40'

CEVAP ANAHTARI

A

1. Çanakkale Cephesi, Kafkas (Doğu) Cephesi, Sina-Filistin-Suriye Cephesi, Irak-İran Cephesi, Galıçya Cephesi, Romanya ve Makedonya cephesi.
2. İngiltere, İtalya, Fransa ve Yunanistan
3. Yörük Ali Efe, Kara Fatma, Kazım Karabekir.
4. Amasya Genelgesi, Millî Mücadele düşüncesinin eyleme geçişidir. Belgede, Millî Mücadele'nin temel amaç ve yöntemi belirlenmiştir.
5. Erzurum Kongresi, toplanış şekliyle bölgesel ama alınan kararlar açısından millî bir kongredir.
6. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti.
7. Misakımillî, son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyelerinin yoğun çabasıyla kabul edilen ve millî sınırlarımızın da tespit edildiği bir programdır.
8. Tam bağımsızlık, millî egemenlik ve vatanın bütünlüğü.
9. Hıyanet-i Vataniye Kanunu.

B

- Olay ve olguların kronolojik sırası şu şekildedir:
- 18 Mart 1915- Çanakkale Savaşları
 - 30 Ekim 1918-Mondros Ateşkes Anlaşması
 - 22 Haziran 1919-Amasya Genelgesi
 - 23 Temmuz-7 Ağustos 1919-Erzurum Kongresi
 - 4-11 Eylül 1919-Sivas Kongresi
 - 20-22 Ekim 1919-Amasya Görüşmeleri
 - 28 Ocak 1920-Misakımillî'nin kabulü
 - 23 Nisan 1920-TBMM'nin açılışı
 - 10 Ağustos 1920-Sevr Antlaşması

ÜNİTE DEĞERLENDİRMESİ

A. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda savaştığı cephele hangileridir?

2. Mondros Ateşkes Anlaşması sonrasında ülkemizi işgal eden devletler hangileridir?

3. Millî Mücadele kahramanlarına üç örnek veriniz.

4. Amasya Genelgesi'nin tarihimizdeki önemi nedir?

5. Erzurum Kongresi'nin en önemli özelliği nedir?

6. Yurdumuzdaki millî cemiyetler Sivas Kongresi'nde hangi isim altında birleştirilmiştir?

7. Misakımillî nedir?

8. TBMM hangi temel esaslar üzerine kurulmuştur?

9. İlk TBMM'yi uğraştıran isyanlara karşı 1920 yılında hangi kanun çıkarılmıştır?

B. Aşağıdaki olay ve olguları tarih şeridine yerleştiriniz. Oklarla gösterilen yerlere tarihleri, kutulara da isimleri yazınız.

• Amasya Görüşmeleri • Amasya Genelgesi • Misakımillî'nin kabulü • Erzurum Kongresi • Çanakkale Savaşları • TBMM'nin açılışı • Mondros Ateşkes Anlaşması • Sevr Antlaşması • Sivas Kongresi

C. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

Osmanlı ordusu terhis edilecektir.

Orduya ait silahlar, İtilaf Devletlerinin emrine verilecektir.

Haberleşme ve ulaşım araçları İtilaf Devletlerinin denetimine verilecektir.

İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durumda herhangi bir stratejik noktayı işgal edebileceklerdir.

Anlaşmanın yukarıdaki maddelerine göre, Osmanlı Devleti'nin içine düştüğü durumu aşağıdakilerden hangisi en iyi ifade eder?

A) Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığı sona ermiştir.

B) Osmanlı ailesinin hükümlanlığı sona ermiştir.

C) Osmanlı Devleti'nin savunma gücü elinden alınarak işgallere açık duruma getirilmiştir.

D) İstanbul Hükümeti'nin, Anadolu üzerindeki otoritesi tamamen yok edilmiştir.

C

1. C

2. A

3. B

4. C

5. B

2. Amasya Genelgesi'nde yer alan kararlardan bazıları şunlardır:

I. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

II. Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

III. Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongrenin toplanması kararlaştırılmıştır.

IV. Kongreye katılacak delegelerin hemen yola çıkması gerekmektedir.

Buna göre, Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesini ve dayanağını belirten genelge maddeleri aşağıdakilerden hangileridir?

A) I ve II.

B) I ve III.

C) I ve IV.

D) III ve IV.

3. İttifak Devletlerinin baskısı altındaki İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Mücadele faaliyetlerinden rahatsızdı. Bu yüzden Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasının ardından onun müfettişlik görevine son verildi. Bu durum karşısında askerlik mesleğinden ve müfettişlik görevinden istifa eden Mustafa Kemal Paşa, Milli Mücadele'ye devam edeceğini orduya ve millete duyurdu.

Yukarıdaki metinde, Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Mücadele'yi sürdürmedeki hangi özelliği dile getirilmiştir?

A) Amaçlarına ulaşmada öncelikleri belirleme

B) Hedefe ulaşmada ödünsüz ve kararlı olma

C) Mücadeleye İstanbul Hükümeti'nin desteğiyle devam etme

D) Güçlükleri aşmada farklı yöntemler kullanma

4. Erzurum Kongresi'nde alınan bazı kararlar şunlardır:

Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

Kuvayimillîye'yi etken ve millî iradeyi egemen kılmak esastır.

Manda ve himaye kabul edilemez.

Millî Meclisin derhal toplanmasını ve hükümet işlerinin Meclis denetiminde yürütülmesini sağlamaya çalışılacaktır.

Bu kararlar,

I. Tam bağımsızlık

II. Çağdaşlık

III. Millî egemenlik

IV. Millî birlik ve beraberlik

ilkelerinden hangisinin veya hangilerinin benimsendiğine kanıt olabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I, III

D) II ve III

5. Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldığında, verdiği bir önergede, şu konulara değinmiştir:

• Hükümet kurmak zorunludur.

• Geçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak ya da bir padişah vekili ortaya çıkarmak uygun değildir.

• TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.

• Padişah ve halife baskıdan kurtulduğu zaman Meclisin düzenleyeceği yasal ilkeler içinde yerini alır.

• TBMM, yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplar.

Verilen önerge esaslarına göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kurtuluş Savaşı'nın Türk halkının desteği ile gerçekleştirileceğini belirtmiştir.

B) Millî iradeye dayalı yeni bir devletin temelleri atılmıştır.

C) Türk halkının padişaha ve İstanbul Hükümeti'ne destek vermediği vurgulanmıştır.

D) Kurulacak olan devletin yönetim şekli ortaya konmuştur.

D. Aşağıdaki soruların cevaplarını bir dosya kâğıdına yazarak öğrenci ürün dosyanıza koyunuz.

1. Birinci Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Mebusan Meclisinde vekil olarak görev yapmaktasınız. Savaşa katılan devletlerin Osmanlı Devleti ile ilgili tarihi hayallerini ve planlarını da dikkate aldığınızda Birinci Dünya Savaşı'na girme konusunda neler yapardınız? Neden?

2. Amasya Genelgesi yayımlandığında gazetelerden birindeki manşet "Anadolu'da Millî Hükümet Kurulacak" idi. Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak böyle bir manşeti, Mustafa Kemal Paşa, İstanbul Hükümeti ve Türk halkı açısından değerlendiriniz.

55

ÖZ DEĞERLENDİRME

"MILLÎ UYANIŞ: YURDUMUZUN İŞGALINE TEPKİLER" ünitesinde neleri ne kadar öğrendiğinizi anlamak için kendinizi değerlendirebilirsiniz. Aşağıdaki ifadeleri gerçekleştirme düzeyinizi düşünerek size uygun olan seçeneği (x) ile işaretleyiniz.

"Bunu çok iyi yapıyorum," için

"Bunu kısmen yapıyorum," için

"Bunu yapamıyorum," için

ifadelerinin yer aldığı kutucuğu işaretleyiniz.

ÖLÇÜTLER			
1. 20. yüzyıl başında Osmanlı Devleti'nin siyasi, ekonomik ve sosyal durumunu değerlendirebilirim.			
2. I. Dünya Savaşı'na katılan devletlerin Osmanlı Devleti ile ilgili ne gibi planları olduğunu ve bu planlarını nasıl uygulamaya geçirdiklerini açıklayabilirim.			
3. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın hangi şartlarda imzalandığını söyleyebilirim.			
4. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın uygulanması karşısında Osmanlı yönetimi, Türk halkı ve Mustafa Kemal Paşa'nın nasıl bir tutum sergilediklerini açıklayabilirim.			
5. Kuvayimillîye ruhunun nasıl bir ortamda oluştuğunu söyleyebilirim.			
6. Millî cemiyetlerin yanında topraklarımızın işgalini destekleyen cemiyetlerin faaliyetlerini de analiz edebilirim.			
7. Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Mücadele'nin hazırlık döneminde yaptığı çalışmalara örnekler verebilirim.			
8. Mustafa Kemal Paşa'nın çalışmalarını millî bilincin uyandırılması ve millî birlik ve beraberliğin sağlanması açısından değerlendirebilirim.			
9. Amasya Genelgesi, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Amasya Görüşmeleri'nin içeriğini ve Milli Mücadele açısından önemlerini açıklayabilirim.			
10. Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Mücadele'yi hazırlarken karşılaştığı sorunları nasıl çözüme kavuşturduğuna örnek verebilirim.			
11. Misakımillî'nin kabulünü ve TBMM'nin açılışını millî egemenlik ve tam bağımsızlık ilkeleri ile ilişkilendirebilirim.			
12. Hyenet-Vataniye Kanunu'nun neden çıkarıldığını ve nasıl uygulandığını açıklayabilirim.			
13. Sevr Antlaşması'nın imzalanması karşısında Mustafa Kemal Paşa'nın ve Türk milletinin tutumunu değerlendirebilirim.			

Öğretmenin yorumu:

.....

Değerlendirme sonunda iki kez 😊 ya da bir kez 😞 işaretlediyseniz ileriki çalışmalarınızda başarılı olabilmek için bu konuları tekrar çalışmalısınız.

39

NOTLARIM